

DANIŞTAY KARARI

Danıştay Onikinci Daire Başkanlığından:

Esas No : 2025/1578

Karar No : 2025/2577

KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN : Danıştay Başsavcılığı / ANKARA

DAVACI : Murat Yıldırım

VEKİLİ : Av. Bekir Can Dadaş

[16067-60488-10630] UETS

DAVALI : Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.

[35774-94775-60893] UETS

VEKİLİ : Av. Hatice Akkaş

İSTEMİN KONUSU : İzmir 3. İdare Mahkemesinin 19/09/2024 tarih ve E:2023/1899, K:2024/1056 sayılı kararının kanun yararına temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: İzmir ili, Menemen PTT Dağıtım Merkezinde sözleşmeli personel olarak görev yapan davacının, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmeliğin 74. maddesinin (f) bendi uyarınca işten çıkarma cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davada, İzmir Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesince verilen 12/10/2023 tarih ve E:2023/2023, K:2023/1772 sayılı iptal kararı üzerine, yoksun kaldığı tüm mali haklarının ve maaşlarının ödenmesi talebiyle yaptığı 27/10/2023 tarihli başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ile yoksun kaldığı parasal haklarına karşılık şimdilik 1.000,00.-TL maddi tazminatın 26/08/2016 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: İzmir 3. İdare Mahkemesince, disiplin soruşturmasına konu fiilleri nedeniyle Menemen 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 2014/508 sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılama sonucunda, davacının cinsel saldırı suçunu işlediği sabit görülerek mahkumiyet hükmü verildiği, hizmet alan kişiye karşı cinsel tacizde bulunmak fiilini işlediği sabit olan davacının kusuru, işten çıkarma cezası kapsamında değerlendirildiğinden, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmeliğin 74. maddesinin (f) bendi uyarınca işten çıkarma cezasıyla cezalandırıldığı, işten çıkarılmasına ilişkin 04/08/2016 tarih ve 47 sayılı işlemin iptali talebiyle İzmir 6. İdare Mahkemesinin 2016/1432 E. sayılı dosyasında açılan davada 16/02/2018 tarihli ve 2018/173 K. sayılı karar ile davanın reddine karar verildiği ve istinaf başvurusunun reddedilmesi üzerine temyiz başvurusunda bulunduğu, Danıştay 12. Dairesince istinaf kararının bozulmasına ve yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın İzmir Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesine gönderilmesine karar verildiği, anılan

Mahkemece 12/10/2023 tarih ve 2023/1772 K. sayılı karar ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, bu karara karşı davalı idarece temyiz yoluna başvurulduğu, Mahkeme kararının kesinleşmediği, davacının işçi statüsünde görüldüğü, işten çıkarıldıktan sonra çalışmalarının bulunduğu dikkate alındığında tazminat istemine dayanak yaptığı zararların muhtemel zarar niteliğinde olduğu, idarenin tazminat ödemeyi gerektiren ağır kusurunun bulunmadığı anlaşılmakla, ödenmeyen tüm mali haklarının ve maaşlarının ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, öte yandan; dava konusu işlem hukuka uygun olduğundan davacının maddi tazminat isteminin de kabulüne olanak bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : Sezal ÇINAR ÖZKAN

DÜŞÜNCESİ : Danıştay Başsavcılığı'nın kanun yararına temyiz isteminin kabul edilerek, İdare Mahkemesi kararının 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca, hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere kanun yararına bozulması gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI : Cevdet ERKAN

DÜŞÜNCESİ : İzmir İli, Menemen PTT Dağıtım Merkezinde sözleşmeli posta görevlisi olarak çalışmakta iken Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketine Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmeliğin 74. maddesinin (f) bendi uyarınca işten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Posta Telgraf Teşkilatı A.Ş. Yüksek Disiplin Kurulunun 04/08/2016 tarihli ve 47 sayılı işlemi yargı kararı ile iptal edilen davacı tarafından, işten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin işlem nedeniyle yoksun kaldığı tüm parasal haklarının ödenmesi talebiyle yaptığı 27/10/2023 tarihli başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali, söz konusu parasal haklarına karşılık 1000 TL maddi tazminatın 26/08/2016 tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın; davacının işten çıkarıldıktan sonra çalışmalarının bulunduğu dikkate alındığında tazminat istemine dayanak yaptığı zararların muhtemel zarar niteliğinde olduğu, idarenin tazminat ödemeyi gerektiren ağır kusurunun bulunmadığı anlaşıldığından dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmediği, öte yandan, dava konusu işlem hukuka uygun olduğundan davacının maddi tazminat isteminin de kabulüne olanak bulunmadığı gerekçesiyle reddine dair İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin 19/09/2024 tarihli ve E:2023/1899, K:2024/1056 sayılı kararın kanun yararına bozulması istemiyle Başsavcılığımızı bilgilendiren dilekçe üzerine konu incelendi:

Anayasa'nın 125. maddesinde, idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu belirtilmiş, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12. maddesinde de, ilgililerin haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını

birlikte açabilecekleri gibi, ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava açma süresi içinde tam yargı davası açabilecekleri kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının, Menemen PTT Dağıtım Merkezinde sözleşmeli posta görevlisi olarak çalışmakta iken Posta Telgraf Teşkilatı A.Ş. Yüksek Disiplin Kurulunun 04/08/2016 tarihli ve 47 sayılı işlemiyle Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmeliğin 74. maddesinin (f) bendi uyarınca işten çıkarma cezası ile cezalandırıldığı, söz konusu işten çıkarma cezasının iptali istemiyle açtığı davada İzmir Bölge İdare Mahkemesi İkinci İdari Dava Dairesi'nin Danıştay Onikinci Dairesi'nin 15/03/2023 tarihli ve E:2019/569, K:2023/1221 sayılı bozma kararına uyularak verilen 12/10/2023 tarihli ve E:2023/2023, K:2023/1772 sayılı kararıyla; disipline ait yaptırımların sadece kanunla düzenleneceği, kanun dışında yönetmelik ve diğer alt düzenleyici işlemlerle disiplin cezasını gerektiren fiil ve hareketlerin ve bunlara uygulanacak cezaların belirlenmesinin ve buna göre disiplin cezası verilmesinin hukuken mümkün olmadığı, bu nedenle Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmeliğin 74. maddesi uyarınca verilen disiplin cezasında hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline hükmedildiği anlaşılmıştır.

Bir idari işlemin yargı kararıyla iptal edilmesi halinde, söz konusu kararın, dava konusu işlemin tesis edilmesi sırasında unsurlarında bulunan sakatlıkları saptadığı, işlemi yapıldığı andan başlayarak ortadan kaldırdığı, bu özelliği nedeniyle geriye yürüyen sonuçlar doğurduğu, başka bir anlatımla, işlemin tesis edildiği tarihten önceki hukuki durumun geçerliliğini sağladığının idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.

Bu itibarla, davacının hukuka aykırılığı yargı kararıyla saptanarak iptal edilen işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının tazmini gerektiği sonucuna ulaşıldığından davanın reddine dair İdare Mahkemesi kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin 19/09/2024 tarihli ve E:2023/1899, K:2024/1056 sayılı kararı niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade ettiğinden, kanun yararına temyizden incelenerek bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51. maddesi uyarınca talep olunur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

İzmir ili, Menemen PTT Dağıtım Merkezinde sözleşmeli dağıtıcı olarak görev yapan davacının, tebligat teslim etmek için gittiği adreste cinsel saldırı suçunu işlediğinin mahkumiyet kararıyla sabit olduğundan bahisle, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmeliğin 74. maddesinin (f) bendi uyarınca işten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. Yüksek Disiplin Kurulunun 04/08/2016 tarih ve 47 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada, İzmir Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesinin E:2023/2023, K:2023/1772 sayılı kararı ile disiplin cezasına ilişkin işlemin iptaline karar verildiği, anılan karar gereğince 27/10/2023 tarihli dilekçe ile ödenmeyen tüm mali haklarının ve maaşlarının ödenmesi için yaptığı başvurunun zımnen reddi üzerine temyizden incelenen davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasa'nın "Yargı yolu" başlıklı 125. maddesinde, idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu belirtilmiş, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İptal ve tam yargı davaları" başlıklı 12. maddesinde de, ilgililerin haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi, ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava açma süresi içinde tam yargı davası açabilecekleri kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bir idari işlemin yargı kararıyla iptal edilmesi halinde, söz konusu kararın, dava konusu işlemin tesis edilmesi sırasında unsurlarında bulunan sakatlıkları saptadığı, işlemi yapıldığı andan başlayarak ortadan kaldırdığı, bu özelliği nedeniyle geriye yürüten sonuçlar doğurduğu, başka bir anlatımla, işlemin tesis edildiği tarihten önceki hukuki durumun geçerliliğini sağladığının idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen Anayasa hükmü ve İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12. maddesi uyarınca, hukuka aykırılığı yargı kararıyla saptanarak iptal edilen işlem nedeniyle, iptal kararı sonrasında talep edilen, davacının yoksun kaldığı parasal haklarının, yasal faiziyle birlikte tazmini gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, davanın reddine ilişkin İdare Mahkemesince verilen kararda hukuka uygunluk bulunmadığından kanun yararına bozulması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca Danıştay Başsavcılığı tarafından yapılan kanun yararına temyiz isteminin kabulüne,

2. Yukarıda özetlenen gerekçeyle davanın reddine ilişkin temyize konu İzmir 3. İdare Mahkemesinin 19/09/2024 tarih ve E:2023/1899, K:2024/1056 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, **hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

3. Kararın birer örneğinin ilgili Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 21/05/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.